

OHLÉDNUTÍ ZA 3. A 4. TÝDNEM SVATÉ ČTYŘICÁTNIČE

Kříž jako symbol naší „spásy“

„Kříži Tvému klaníme se, ó Pane, a svaté vzkříšení Tvé slavíme.“ Tak zní slova, kterými opěvujeme slavný Kristův kříž, jemuž je zasvěcena také 3. neděle Velikého postu. K čemu přirovnat výši, do níž se musí povznést lidská mysl, aby pochopila význam a moc Kristova Kříže? Do jaké hlubiny musí proniknout lidský duch, aby mezi stovkami a tisíci symboly našel skutečný symbol záchrany lidstva? Jak nás učí svatí Otcové, význam „Kříže“ je třeba pochopit správně a vždy ve spojitosti s vírou. Kříž našeho Spasitele spolupůsobí a opakuje se i dnes, v životech svatých, v životě věřících čili Kristových učedníků. Archim. Georgios praví, že Kristův Kříž nás „činí krásnějšími“, „tvaruje nás v Kristu“, „pomáhá nám duchovně dozrát“ a konečně nás také připravuje na „Vzkříšení ve věčném životě“. Není ničím překvapivým, že lidé mimo Církev se Kříže obávají, ale nejen to, někteří se tomuto svatému nástroji naší spásy dokonce vysmívají a zapírají ho. Kříž tak pro tyto lidi zůstává bez skutečného významu a smyslu, postrádá pro ně moc a ztrácí v jejich očích naději jak pro současný, tak pro budoucí život. „Pokorní učedníci Pána nicméně s velkou trpělivostí zvedají svůj Kříž po Jeho vzoru den co den, byť s vlastními nemocemi a slabostmi.“ Pravoslavná obec v Brně při této příležitosti připravila výběr z učení o svatém Kříži podle díla archim. Georgia (Kapsanise) Grigoriatského (+2014), který je dostupný v rubrice „Download“ na <http://pravoslavbrno.cz/download/>. Nechť úryvek a výběr myšlenek tohoto Svatohorce našich dní pomůže také nám, dnešním pravoslavným křesťanům, zachovat bázeň před Bohem, úctu k „nástroji jeho spásy“, svatému a ctihodnému Kříži, a prohloubit naši teoretickou znalost a praktickou zkušenost víry, „jednou provždy předanou (Božím) svatým“ (Jud 1,3).

Přenesení ostatků svatého knížete Václava

Na letošní březnovou sobotu s datem 17.3. připadla podle pravoslavného kalendáře památka přenesení svatých ostatků svatého mučedníka Václava, knížete českého a patrona našeho chrámu, ze Staré Boleslavi do Prahy. Došlo k tomu přibližně v roce 938 po Kr., tj. před 1080 lety. Nepřestávejme nikdy prosit našeho nebeského ochránce za náš slovanský národ: „Svatý mučedníče, kníže Václave, národa slovanského nebeský ochránce, pros milostivého Boha, aby spasil duše naše.“ (Tropar, hlas 3.)

Ctihodný Jan Klimakos (Lestvičník)

Ctihodný Jan přišel na Sinajskou horu do monastýru svaté Kateřiny už jako šestnáctiletý chlapec. Po zesnutí svého duchovníka se Jan usídlil v jeskyni, ve které prožil dvacet let,

naplněných tvrdým půstem a asketickým zápasem. Na naléhání bratří přijal svatý Jan hodnost igumena a staral se s horlivostí a láskou o spásu lidských duší. Jednou se přihodilo, že mu kdosi vytkl, že je mnohomluvný, ale on se nenechal ani myšlenkou spoutat hněvem anebo se rozzlobit, a raději umlkl a po celý rok nepromluvil ani jednoho slova, dokud jej bratří neuprosili, aby opět začal mluvit a poučoval je díky své od Boha získané moudrosti. Svatý Jan byl mimo jiné spisovatelem znamenitého duchovního díla s názvem „Nebeský žebřík“ (Lestvice), podle něž získal také svou přezdívku. Svůj „Žebřík“ sepsal přibližně v polovině šestého století na prosbu Jana, igumena Raifského monastýru. Tato kniha představuje návod k neustálému duchovnímu zdokonalování každého křesťana, mnicha i laika. Obraz Žebříku je převzat ze Starého zákona, kde je popsáno vidění Jakubova Žebříku, po kterém andělé Boží *vystupovali a sestupovali* (viz Gen 28,12). Tato vzácná duchovní kniha je jedním z hlavních pilířů asketické literatury. Její četba je doporučována zejména v době Velikého postu, přičemž náš „výstup“ po pomyslných 30 stupních Janova žebříku se má stát spíše naším celoživotním posláním.

Svatý chirurg a lékař Lukáš Krymský

Kromě dvou připomínek a svátků svatého Lukáše Krymského (každoročně v lednu a v květnu) Pravoslavná církev slaví ještě i svátek přenesení ostatků tohoto novodobého světce, který připadá dle juliánského kalendáře na 5. března (18.3.), letos tedy přesně na 4. neděli velkopostní. Svatý Lukáš, arcibiskup krymský, chirurg, lékař a vyznavač, žil ve 20. století na území dnešního Ruska. Pobýval na mnoha místech, stal se biskupem v době, kdy být svědomitým křesťanem znamenalo zcela jisté pronásledování, a sám prožil dlouhé roky v útrpném vyhnanství. Nakonec, od roku 1946 do roku 1961, byl vladyka Lukáš hlavním archijerejem krymské eparchie. Svatý Lukáš Krymský zesnul v Pánu 11. června 1961, v den Všech svatých, kteří zazářili v zemi ruské. Jako pastýř však nikdy neopustil své věrné stáde: na jeho mocné přímlyvy byli lidé zázračně uzdravováni i po jeho zesnutí. I dnes jsou známy četné zázraky a podivuhodná uzdravení na přímlyvy tohoto světce – lékaře. V roce 1996 byly nalezeny (tj. vyzdviženy) svaté ostatky arcibiskupa Lukáše, které nyní spočívají v chrámu Nejsvětější Trojice v Simferopolu. Bůh, na přímlyvy sv. Lukáše, udílí i dnešnímu člověku pomoc a podporu v nesení našeho kříže a dobrého vyznávání svaté pravoslavné víry. „Svatý světiteli Lukáši, pros Boha o nás!“

Zádušní soboty a bohoslužby za zesulé

4. sobota Velikého postu byla letos poslední velkopostní sobotou „zádušní“. I v tento den, při ranních i večerních bohoslužbách, přicházeli věřící, aby vzpomínali na své příbuzné, od věků zesulé pravoslavné křesťany. „Rozpomeň se, Hospodine, na naše zesulé příbuzné... Rozpomeň se na všechny, kdož za víru a za vlast životy své položili. Rozpomeň se na všechny, kdož u víře a v naději vzkříšení s tohoto světa odešli. Odpusť jim všem jejich hříchy úmyslné i neúmyslné, upokoj duše jejich tam, kde září světlo tváře tvé, a učiň památku jejich věčnou.“ Věčná jejich památka! Amen.

Hodiny náboženství pro děti

Hodiny náboženství pokračují ruku v ruce s bohoslužebným programem naší farnosti. Jejich cílem je probudit v dětech pravoslavné smýšlení, dodat jim znalost naší víry, jejích symbolů, životů svatých a pomoci v jejich orientaci v současném světě, kde hodnoty osobně pro nás drahé mohou nést zcela jiné, mnohdy i opačné významy. Smyslem náboženství pro děti je stavět na tom, co se děti naučí od svých rodičů a co tajemně prožívají při bohoslužebném životě v pravé Kristově Církvi, jejímiž jsou plnohodnotnými členy. Jsme rádi, že stále přicházejí nové a nové děti. Děkujeme rodičům za jejich důvěru, čas, péči a ochotu své děti nechávat vzdělávat i v tomto směru. Další hodina bude vzhledem k nadcházejícím svátečním dnům a zvyšujícím se počtu bohoslužeb až po svátku svaté Paschy – Kristova vzkříšení.

Cyklus přednášek na duchovní témata pokračuje

Další přednáška, již třetí v řadě, kterou naše farnost připravila pro dobu Velikého postu, proběhla v sobotu 17.3. a byla zaměřena na význam bolesti a stavy deprese v životě člověka, respektive jejich význam chápány prizmatem víry pravoslavného křesťana. Přednášejícím byl otec Marek Malík, pravoslavný kněz a pomocný duchovní naší farnosti. Jak již napověděl sám název přednášky a její podtitul „Evangelium jako lék na bolesti současného člověka“, hlavním tématem bylo pochopení smyslu bolesti v našem životě, její proměna v radost ze „vzkříšení“, která následuje po „ukřížování“ našich bolestí a strastí na kříži našeho života spolu s naším Pánem. Otec Marek velmi pregnantně propojil citace evangelní, svatootcovské, a z pozice zpovědníka naznačil nesnadnost našich snah o zbavení se vášní, které nám nedovolují naplnit naše nitro spasitelnými křesťanskými ctnostmi. Během přednášky zazněly úryvky a citace různých současných i dávných svatých Otců a ctihodných mnichů Pravoslavné církve. Jmenujme sv. Jana Zlatoústého, sv. Tichona Zadonského, sv. Nikolaje Velimiroviče či sv. Jeronýma Eginského a starce Efrema Arizonského. „Vše krásné je spojeno s bolestí, ale i bolest vede k radosti. Růže má trny a z trní vyrůstá růže. Duha se většinou ukáže po bouři, bouře musí přejít, aby byly na nebi vidět hvězdy. Rozvaha a soudnost, osvícené křesťanskou vírou a moudrou láskou, rodí schopnost prozíravě hledět do hloubi věcí. V bolesti vidí radost a naději, vždyť i Kristus zvítězil skrze bolest strádání a Kříže.“ (Efrem Arizonský) Otec Marek všem přítomným, kteří zaplnili prostor Svatováclavské hudební školy na Úvoze 62, připomněl, že chrám je třeba vnímat jako „léčebnici“, kam přicházíme, abychom nabyli duchovního zdraví. A analogicky k tomu, když přicházíme do nemocnice, přicházíme také sem, do této naší *svaté léčebnice*, do Církve, „abychom prosili Krista, Boží Matku a všechny svaté za uzdravení“.

Poslední v řadě velkopostních besed bude zaměřena na tato témata: „Filokalie, řečtí osvětitelé a sv. Nektários Eginský“ s podtitulem „Obnova tradičního ideálu ženského mnišství v Řecku na přelomu 19. a 20. století“. Přednášku, která proběhne 24. března opět v sobotu v 16:30 v prostorách Svatováclavské hudební školy, přednese br. Michal Dvořáček.

Přijďte zpívat k nám do sboru

Pravoslavná církevní obec v Brně vítá všechny zájemce o zpěv z řad našich věřících, kteří by se chtěli zapojit do práce chrámového sboru. Máte zájem o zpěv? Přispěli byste rádi svým dílem k povznesení chrámového zpěvu a k ještě větší oslavě pravoslavné víry? Chcete na sobě pracovat pod vedením zkušeného sbormistra? Jste ochotni pravidelně se účastnit zkoušek? Pokud splňujete výše uvedené předpoklady, neostýchejte se a ozvěte se co nejdříve. Anebo se přijďte podívat na zkoušku našeho sboru, zkuste si s námi zazpívat a pak se rozhodněte.

Duchovní poučení na závěr

„Pán nás miluje jako své děti a jeho láska je větší než láska matky; protože matka může zapomenout na své dítě, zatímco Pán na nás nikdy nezapomene. A kdyby Pán neudělil Ducha Svatého svému pravoslavnému lidu a našim velkým pastýřům, ani bychom nevěděli, jak moc nás miluje.“ (Sv. Siluán Athosský)

„V duchovním životě člověka je období, které se dá nazvat jako „odejmutí blahodati v její hmatatelné podobě“, to znamená takové období, kdy se člověku všechny jeho křesťanské skutky stávají těžkými, přetěžkými. Toto období je velmi bolestivé a těžké, ale je naprosto nezbytné pro každého z nás, kteří kráčíme po cestě spásy. Je tomu tak proto, že ve věrnosti Kristovým přikázáním se projevuje náš charakter, naše rozhodnutí, naše víra. A jak říká Pán, nejprve se člověku dává blahodať, bez toho aniž by pro její získání cokoli učinil, a poté je mu tato blahodať zase odejmuta, aby mohl projevit svoji věrnost. A když člověk projeví „věrnost v malém“, dává se mu jako jeho vlastnictví veliké bohatství – a tím je věčnost (srov. Luk 16, 9-12).“ (Starec schiarchimandrita Sofronij Sacharov)

<http://pravoslavbrno.cz/>

připravil MD

Fotogalerie:

- 1) Pozvánka na přednášky (Veliký půst)
- 2) Pozvánka na přednášky (Paschální období)
- 3) Pobídka k doplnění členské základny chrámového sboru

Pravoslavná církevní obec v Brně
při chrámu sv. Václava, knížete českého,
si Vás dovoluje pozvat na cyklus přednášek na téma

„Velkopostní besedy a čtení“

Uvedení do duchovního života – Teoretické a praktické příklady svatosti

Témata jednotlivých přednášek:

1. Napodobování, jež vede k podobnosti (**3. března**)
 - Základní předpoklady života podle svatého Evangelia
 - Andělský život jako vzor křesťanské dokonalosti
2. Tři světitelé o umění mnišského života (**10. března**)
 - Pravoslavná kinovia – vzor dokonalé lásky mezi lidmi
3. Bolest a deprese v učení svatých Otců (**17. března**)
(o. Marek Malík)
 - Evangelium jako lék na bolesti současného člověka
4. Filokalie, řečtí osvětitelé a sv. Nektários Eginský (**24. března**)
 - Obnova tradičního ideálu ženského mnišství v Řecku na přelomu 19. a 20. století

Přednášející: Michal Dvořáček (doktor teologie) a otec Marek Malík

Kdy: o sobotách Velikého postu od 16:30

(**3.3., 10.3., 17.3. a 24.3. 2018**)

Kde: v prostorách Svatováclavské hudební školy na Úvozu 62 (Bmo)

Těšíme se na Vaši účast!

přednášející spolu s duchovním správcem farnosti

Pravoslavná církevní obec v Brně
při chrámu sv. Václava, knížete českého,
si Vás dovoluje pozvat na cyklus přednášek na téma

„Paschální besedy a čtení“

Uvedení do duchovního života – Teoretické a praktické příklady svatosti

Téma přednášky:

Svatá Hora Athos (29. dubna)

- Místo setkání s teologickou zkušeností (společenský přínos mnišství)
- Duchovní provázanost mnišství a manželství
- Praktické zkušenosti z poutí na Svatou Horu Athos

Svatá Země (13. května)

- Návštěva posvátných míst očima pravoslavného poutníka

Svatá Hora Sinaj a Monastýr sv. Kateřiny (3. června)

- Zápisky z poutní cesty k duchovní oáze uprostřed pouště

Přednášející:

Otec prot. Mgr. Jozef Fejsak, duchovní správce farnosti

a Michal Dvořáček, doktor teologie

Kdy: vždy v neděli od 17:00

Kde: v prostorách Svatováclavské hudební školy na Úvozu 62

Těšíme se na Vaši účast!

Pravoslavná církevní obec v Brně
při chrámu sv. Václava, knížete českého,
si Vám dovoluje oznámit

Přijďte zpívat k nám do sboru!

- Máte zájem o zpěv?
- Přispěli byste rádi svým dílem k povznesení chrámového zpěvu a k ještě větší oslavě pravoslavné víry?
- Chcete na sobě pracovat pod vedením zkušeného sbormistra?
- Jste ochotni pravidelně se účastnit zkoušek?

Pokud splňujete výše uvedené předpoklady,
neostýchejte se a ozvěte se co nejdříve.
Anebo se přijďte podívat na zkoušku našeho sboru,
zkuste si s námi zazpívat a pak se rozhodněte.

Zkoušíme každou středu od 18.30 na Úvoze 62
<http://pravoslavbrno.cz/>

Kontakt:

Otec prot. Mgr. Jozef Fejsak, 736 227 040, Úvoz 62, Brno
pravoslavbrno@volny.cz
Sbormistryně: prof. Margareta Janjič, 774 270 972,
magijan@gmail.com

Těšíme se na Vaše přihlášky!